

Մանգրամի Էֆեմար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

1866 ՕԴՈՏՈՍ 11 ԲԷՆՉԵՄՊԻՀ

ՆԻՄԵՐՈ 121

Մանգրամի Էֆեմար հաճախող 6 եանի սէնէտէ 300
նիւթի վերիւիւ, սէնէվի գըյմէթի, բաթա փարաւ տախի
նիւթի օլարագ, 200 դշ օլուպ, ալթը ալթը 100 դշ օլա-
րագ, վէ նիւթի տախի 50 ար փարաւ սաթըլաւագ տըր :

Իլանաթըն պէհէր սաթըլը իշին, պի-
րինճի տէֆատա 3, իքիճի տէֆատա 2,
վէ իւշինճի վէ սայիր տէֆատա 1
էր զուրուշ ալթըլաւագ տըր :

Մէթուպ վէ սայիրէ, իսթանպուլու Պաղլէ Գալուսու-
խարիճինտէ, գարազօլանէ իլէ ճամիի շէրիֆ արա ե-
րինտէ քեպին Շապըր իանընտա, կարապետ 3. Վանս-
եանըն 18 նիւթի օլարագ տախի կէտէրիլէճէ տիր :

ԲԷՍՄԻ ԹԷԼԷԿՐԱՑ

ՕՍՄԱՆԼԸ ՖՈՆՏՈԼԱՐԸ

Լօնտրա, 22 օգոստոս .

Էսհամը Ումուսիյե

աչըլտը 26 -

գաբանտը 261-4

ԻՍԹԱՆԳՈԼ

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅՅԷ

Օգոստոս 10	Էն երեքսէք	29-11
» »	Էն աչաղը	29-3
» »	Գաբանտը	29-7

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅՅԷ

Մէճիսի վարայի ահքեամը առիւյն
րէյիսի իւպհէթլու տէվէթլու բաշա
հազրէթլէրինէ, նըշանը ալի Օսմանինին
պիրինճի իւթպէսինտէն մուրասսա պիր
գըթաւը իթա վէ իհսան պուլլուլմուշ
տուր :

— Թուշա վիւլյէթի միւֆէթիլի
հիւքքեամը օլտուգլարը հալտէ, կէչէն
տէ իւհտէյի իսթիհալլէրինէ Անատու-
գազի ասիլէրիլի բայէյի ճէլիլ թէվիհ
պուլլուլման սէմահէթլու Նէճիպ էֆէն-
տի հազրէթլէրինէ թէպուլլէն պիրինճի
րիւթպէտէն պիր գըթա Մէճիտիյէ նիշա-
նը զիշանը ինայէթ ու իհսան պուլլուլ-
մուշ տուր :

— Մէմուրինի Մըսիլիտէն, վէ
րիւթպէյի սընըֆը Էվլէ միւթէմայիլ
ասհապընտան սաատէթլու խուրշիտ պէյ
էֆէնտիյէ իւթպէյի միրմիրանի թէվ-
ճի պուլլուլմուշ տուր :

— Գըպըրը ճէգիրէսինտէ մուգիմ Ա-
մէրիգա գոնսօլուսու իլէ, հիւքիւմէթի
մահէլիյէսի պէյինտէ գուհուրա կէլէն
գըլ ու գալըն թէֆթիլ ու հալու թէս-
վիւսի, Պապը-Ալի թարաֆընտան թայ-
եին պուլլուլման իիֆաթ պէյ հազրէթ-

լէրի իլէ, Պէյրուլթու մուգիմ Ամէրի-
գա գոնսօլուսու մըսթըր ճոնսըն ճէնապ-
լէրինէ հալալէ գըլմընը օլուպ, վէ օլ
պապտէ Պապը-Ալիյէ թէչէքքի օլուան
խուսուսթի հազընտա ճայիլ կէօրիւ-
լէն թարգիլէնին իճրասըլա, հիւսնի
հալին հուսուլինէ սայ օլուանճաղը, վէ
Լարնագա աչըղընա սէվը օլուան Ֆըր-
գաթօնուլ իսէ, կէօսթէրիլէն թէէմի
նաթէ նէգարէն, պիր նիյէթի ճէպըր-
լէնէ մէպի օլմայըլ, իլու Ամէրիգա-
նըն Ագ-տէնիգտէ պուլլուլման տոնանմա-
սընտան, պահըր մէգպուր ճէգիրէլէրի վէ
Պէրիյէթիլլաւ սուլարընտա կէլթ ու
կիւզար իթմէք իւզըն եօլա չըգարըմը
խուսկի հալալտիսաթտան տըր :

Լէլէի Հէրու .

— Հարիգը քէպիրտէ աֆէթտիտէ
օլանլար իշին թօրլանըն 5500.000 զու-
րուշ մէպլաղըն կիւեա քեաֆէթէն
մալիլէնէ թէսլիմ, վէ ասաթիլի Շահա-
նէ վէ լէվալիմաթը սայիրէ ուղընտա
սարֆ իսթիլիկի պէյնէլ Էհալի թէվա-
թուր պուլլուլմա իտուկիլինի Լէվանթ պէ-
եան իլլէտիքտէն սոնրա, Էմիլիյէթէ շա-
եան պիր հալալտիս օլմատըղըն տախի
մա մէմուրիյէ պէեան իլլէմիլ տիր :

— Թարաֆը Էչրէֆի հազրէթի Շա-
հանէտէն, վիլէնտա մուգիմ տէվէ-
թի Ալիյէ սէֆիրի Հայտար էֆէնտի հազ-
րէթլէրինէ, Լիսսատա վուգու պուլլուլ-
մուհարէպէյի պահըրիյէ վէ խուսուսիլ-
լէ միւմըն օլտուգլու թագաթիրտէ տէօրթ
գըթա զըրհը սէֆինէլէրին զարգ օլմա-
լարը զըմընտա մալիմաթը քեամիլ
թահսիլիյէ պուլլուլմա պիրտիլմէսի
Էմիր Շահանէ պուլլուլմուշ իտուկի
հալալտիսաթտան տըր :

— Պիր գաշ կիւնտէն պէրու, Կիրիտ-
տէ վուգու կէլէն ուղընտա զուգլուգ հէր

քէսին մէրաղըն տալէթ իթմէքտէ օ-
լուպ, վէ օլ պապտէ Էնվայի հիքիպէ-
լէր իշիտիլմէքտէ օլտուգլուտան, տիւն-
քի Լէվանթտա տէրճ իտիլէն պիր պահ-
սըն թէրճէմէսինի պէեան իտէրիլ :

« Կիրիտ տատարըն Գանտիա նամ շէհ-
րինտէն կէլէն սոն իսապէրլէրտէն, շէհրի
մէգպուլտա գուհուրա կէլէն իլմիլալ,
կիթտիքճէ քէսպի ճէսամէթ իթմէքտէ
խուսկի անլաշըմըն տըր :

« Վալի բաշա հազրէթլէրի Էհալիյի
ճէպըն տայիրէյի սուլհ ու ասայիլէ իտ-
խալէ մուվաֆֆագ օլմատըղընտան, Է-
հալի ալէնէն իսեանէ չըղընը, վէ սի-
լահալ գարըն գոնուպ վուլլուլմագլըգ
քիւսթաղլըղընա տախի հազըր պուլլուլ-
մուշ օլտուգլուտան, Պապը-ալի թարա-
ֆընտան տախի սիլահա միւրաճալթ օ-
լուանճաղընտան գօրգուլմագտա տըր :
Պու մէսէլէյի միւշքիլէյէ մէպի, կէչէն
չարչէմպիհ կիւնիւ Մահմուտ բաշա
հազրէթլէրի, մէմուրիյէթի մալսուսէ
իլէ մէգքիւր առաեա ազիմէթ իթմիլ օ-
լուպ, վէ զանն օլուստուղընա նա-
զարէն, բաշայի միւշարիլէյի հազրէթլէ-
րի ֆէսատ պաշարընը ճէլա իլէ, Էվլէ
Էմիրտէ իսքեաթ իթմէյէ զայրէթ իտէ-
ճէք, վէ մուվաֆֆագ օլմատըղըն թագ-
տիրտէ, սիլահա տալլանմըն օլան ասը
կիւրուհուրա գարըն, գուլլէյի տսկէ-
րիյէյի ազիմէ իրսալ օլուանճագ իստէ,
քէյիլիլթ մաղալահ օլալարա գատար
չըղընտըղընտա, աթէչի իլմիլալըն անի-
տէ սէօնէճէյի մէմուլտէնտիր . վէ իշպու-
լատտէլէլէ եթիլիլիլիտէ, ճէգիրէյի
մէգպուլտէ մէվճուտ պուլլուլման ասա-
քիլի շահանէ տախի մըգտարը քիֆայէ-
տէտիր առտ օլուանպիրիլ իստէ, շաեթտ
ասըլար թարաֆընտա հիսապ օլուան-
տան զիւեատէ գուլլէթ զահիրէ կէլտի-

կինտէ, պիր գաչ թապուր տախի ավճը ասկէրի իմտատա կեօնտերիմէք իւզրէ հազըրանմը տըր :

« Ղազէթամըզըն տիկէր պիր սիւ թուռուռտա, Տէվէթի Ալիյէնէն շու եէնի միւշքիլաթը տախիլիյէսինն նէ տէն հուսուլէ կէլիպ, վէ նէ օլմասը զըմնընտա մալիւմաթ վէրմիշիկ տիր : վէ շու մէսէլէ նազարը իթինաեա ալընմա տըրը թագտիրտէ, 1860 թարիխինտէ զուհուրեաթթէ օլան Սիւրիա իթիլալընա մանէնտ սուրէթտէ պիր իթիլալ զուհուր իթմէսէ տախի, օնտան բէք տէ աշաղը գալմանըպ, վէ տախալէթի խաւ իթիլալի մուզիլիյէսէ սէպէպէպիյէթ վիթէճէք տիր :

« Արէթուսա նամ պէյլիք կէմիսի սէլիան օլ թարաֆա սէվգ օլուռմուշ օլուպ, իթի գըթա Ֆրանսըպ վէ պիր գըթա տախի Բուսիա Ֆրըգաթօնլարը արգասընտան եէթիշմէք իւզրէ միւհէյեա պուլուռնադտատըրլար :

« Եւ իթիլալ էսնալարընտա, ֆէսատալէրէր, շու աթիտէքի սըրասըզ օլմանտ պիր գըթա իսթիտայը, իւշ տէվէթ Գօնսօլսարընա կէօնտերմիշէր տիր : Մէզ քիւր լայիհա, « Աբօգօգօնտա վագըր Բրօնէրօնտա թէճէմիւ իտէն Կիրիտ մէճիսի ումուսիսի » թարաֆընտան տէնիլէրէք կէօնտերիլիշ տիր — :

« Էֆէնտիլէր :

« Կիրիտ ճէգիլէսի խրիսթիան էհալիսի մուրախասլարը պուլուռնան պիզ իմգա սահիպլէրի, Կիրիտիլէրին « մէճիսի ումուսիսի » իւնվանըլա թէճէմիւ իտիպ, քէնտիմիզի հըֆը ու վիգայէ իշին սիլահա միւրաճաթ իթմէքիլի պիզլէրի մէճպուր իտէն զուլումարտան տօլայը սիզլէրին շէհատէթինի թալէպ իթմէքիլի քէնտիմիզէ պիր պօրճ ատտ իթմէքտէյիզ :

« Կերէք սիլիլէմիզ, վէ կերէք լիսա նըմըզա էլէնօզ պուլուռնուպ, սերպէս թիլէթի միլիյէ նիյէթիյէ 1821 սէնէսինտէ զուհուրա կէլէն զայրէթ ու ճէսարէթլէրէ հիսսէմէնտ պուլուռնուշ ֆագաթ մէզքիւր մուհարէպէնին սէմէրէսինէ պէհրէմէնտ օլամամըշ իսէքտէ, պուլալմէ իլէ տախի պուրաեա թէճէմիւ իթմէմիզտէն մագսէտ պաշգա պիր շէյ օլմայըպ, իլա, կերէք մուհաէտէ վէ մագպաթալար իլէ իւշ տէվէթ թարաֆընտան, վէ կերէք խաթթը հիւմայուռն իլէ Տէվէթի Ալիյէ թարաֆընտան իհսան պուլուռլան թէճէմիւ մուճիպիլմէ, քէնտի հուգուգուգուգու իսթիտա վէ իտտաա իթմէքտէն իպարէթ տիր : հալ պուլէ վալի բաշա հազըթլէրի, իսթիտայի աճիզանէմիզին մանեա վէ մաէլինի եանըշ անլաեարագ, սիլահսըզ սուրէթտէ վէ ասայիշի հալ իւզրէ վուգուա կէլէն ըէ :

ճալարըմըզա սէմի իթիպար իտէրէք, եազըմըշ օլան վատարըն իճրասընա հիւմէթ պուլուրաճագ եէրտէ, մուղայիլի օլարագ պիզլէրի իւշ այ միւտտէթ պիլա ճէվուպ վէ մէճհուլ պիր հալտէ ավընտըրտըզտան սօնրա, ազըպէթքեար Պապը-ալիտէն տախի, իսթիտամըզա զըտտ վէ շէտիտ սուրէթտէ պիր ճէվապ թահսիլ իթմիշ, վէ հուգուգուգուգու գարշը ճէպը, վէ քէնտիմիզէ գարշը տախի սիլահ գուլլէթի իպարազընա շըզըմըշ տըր :

« Խրիսթիան տէվէթլէրին, վէ խուսուսիլէ պիզլէրի թէէմին իթմիշ պուլուռնան իւշ տէվէթլէրին վէքիլէրինն, պիզիմ պուլ սէյլէտիքլէրիմիզին սահիշիլի զըմնընտա շէհատէթլէրինի թէճա իթտիկիլիզէ պէրապէր, քէնտի հըֆը ու վիգայէմիզ իսթիլը իշին տախի սիլահ ալթընա կիրտիքտէն սօնրա, զուհուրա կէլէճէք օլան նէթիճէլէր իշին իսէ, Տէվէթի ալիյէնին պուլուրտա պուլուռնան հիւքիւմէթինի, քեաֆֆէյի միւթէմէտտին միլլէթլէր նէգտիլտէ մէսուլ թուլթարը :

« Կիրիտ ճէգիլէսի խրիսթիանլարը մուրախասա պէնտէլէրի :

(ԻՄԷԼԷ)

« Մուվազէնէի իտխալաթ ու իտրաճաթըն տէրէճէյի էհէմիլիէթինէ տալիլ, կէչէն նիւսիսէմիզտէ եազըլան պէնտին իսթիմէսինտէ, մէմէքէթիմիզ իսալզընն մահսուլաթը էճնէպիլէեք ըէգապէթ իլէ, ումուրու զիրաաթ ու սա նաթլարընն իսլահնա զայրէթ վէ տիգաթ իթմէսի լազըմ կէլէճէյի պէնտ օլուռնուշ օլուռնուռնտան, պուլնլարըն իքիսիտէ պուրաճա միւմքին իւլ հուսուլ օլուպ օլմատըղըն տախի, նազարը միւթալաեա ալմագ իճապ իլլէմիշ օլմալա, շուրալարըն տախի իզահնա միւպա տէրէթ օլուռնուր : շէյլէ քի, հասպէլ մէվգի մէմալիքի մահրուսէտէ, ումուրու սանաիլէեք ֆարթը գապիլիլիլէթ եանի էմթաայի միւթէնէվիանըն նէսճ ու իմալընա լազըմ կէլէն հարիլ վէ եուռն վէ բամուգ վէ էմալը հէր տիւրլիւ մահսուլաթ մէվճուտ օլուպ, խարիճտէն ճէլպինէ հաճէթ օլմատըղը կիպի, պուլնլարըն իմալաթը իշին լազըմ կէլէն ֆագալընիզալարըն թէէսիլին տախի միւնասէպէթի թապիլիլիլէ տէրքեար իսէտէ, օմիսիլուռ շէյլէրին ինշա վէ իտարէսի, մալիւմաթը ֆիւռուռնիլիլէ միւհթաճ օլուպ, էլիլէվ մէմալիքի մահրուսէտէ մէվճուտ օլան սանայիլին իսլահ անվալըլա մէյտանա կէլէմէեքէկի աշիքեար տըր :

« Չիւնքի էվրօպատա իճրա օլուռնագտա, վէ ան պէ ան զուհուր իթմէքտէ օլան կիւնալիւն սանաթ ու մարիֆէթ, էյլլէ միւտտէթի գալիլէ պարֆընտա հուսուլա կէլիլ պիր շէյ օլմաեալ, էվրօ :

պալըլար էվլէլա մէքիաթիպի ատտտէվիւճուտէ կէթիլիպ, ֆիւռուռնու միւթէնէվիանըն նէշ ու թէտրիսիլլէ, իքթիսապը սէրմայէմի ուլուում մէսարիֆ իթտիքտէն սօնրա, իճրայի ամէլիեաթա շուրու իտէրէք, վէ կիւն պէ կիւն կէրէք թահսիլաթը իլմիլէտէ, վէ կերէք իճրաաթը ամէլիլէտէ, իպրագը քէմալի զայրէթ իլլէնէրէք, էտվարը քէսիլէտէն պէրու, պիր թարաֆտան մէքթէպլէրին իսլահ անվալընա, վէ տիկէր թալաֆաան էրպապը ըիւշտ ու ֆէթանէթ իսթիսալ իլլէտիլի ֆիւռուռն ու մէալիլիլէ պիր գաթ տահա թէֆէնիլէն իտիպ, քիւթուպի կէօնալէօն թէէլիլիլլէ ամէլիեաթըն իսլահնա իթինա վէ տիգաթ իթմիշ օլուռնուլարը հալտէ, նիլայէթ շու տէրէճէլէրէ կէլիլլէր տիր :

« Թէրագգըրի ումուրու սանայիլէնին միւհթաճ օլուռնուռն էսպապ ու թէտապիլին իթթիլազընա լիւզում վիլմէքէքեարընտա տէյիլ իսէքտէ, էվրօպալըլարըն իքթիսապը հիլլէթ ու սանաթտա պէր վէճհի մէշուռն իթթիլազ էյլէտիլլէրի վէսայիլի հասէնէ, վէ պուլնճա վագըթլարտան պէրու օարֆ իթտիլլէրի իգտամաթը միւթէմատիլէ իլէ, շու տէրէճէլէրէ կէլիլ օլուռնուլարընա նազարէն, պուրաճա սանաիլի մաթլուպէնին հուսուլու էսպապը մուգթագիլէեքի մէպսուլթէնին իսթիլլէմալըլա պէրապէր, միւտտէթի մէտիլիլէ միւհթաճ օլուռնուռն, վէ ումուրու զիրաաթ վէ հիլապէթ իսէ, մէմալիքի մահրուսէնին մաթլուպտան զիյատէ գապիլիլէթի թապիլիլէսի օլուռնուռնա, վէ էհալի տախի օլ պապտէ մին էլ գատիմ քէսպի իլլէթ էյլէմիշ պուլուռնուռնուռնա պինաէն, ճիւզի հիւմէթ իլէ ազ պիր միւտտէթ գարֆընտա, քէսպի թէրագգը իտէճէկի, ազատէյի գայտի իշարէթ տիր :

« Պու հալտէ մէմալիքի մահրուսէճէ, ումուրը սանաիլէտէ էվրօպալըլարա ըէգապէթ իլէ, պէր վէճհի մաթլուպ իսթիլալը մէնֆաաթ օլմագ, եանի պուլուրտա էվրօպալըլարա եէթիլլէք, տէրէճէի իսթիլալէտէ օլուռնուռն, թէսիլլէրտէի էրպապը պասիլլէթ տիր :

« Պինապէրին, ումուրու սանաաթ վէ զիրաաթըն թէրագգընա իքի թարիգ օլուպ, պուլնլարըն պիրիսի, գալմանին ու նիզամաթը Տէվէթի ալիլէնին հիւքմի ալթընտա օլարագ, ասլա վէ գաթան հիւմաեթի էճնէպիլիլի օլմամագ իւզրէ, շախսէն գանդի տէվէթ թէպասը օլուր իսէ օլուռն, մամուլաթը սանաիլէնին վէսայիլիլի իմալիլէսի օլան ֆագալըլար, վէ էմալը իտարէլէրին թէէսիլին թալիպ օլանլար նայիլիլ ըուլսաթ, վէ իճապընա կէօրէ մագհարը իմթիլազ ու մուսվէնէթ օլաճաղը խու :

առաջարկներն, ճանիպի Հիւքիւմէթի սե-
նիկէտէն իւրան, վէ թէշվիգաթը լազը-
մէնին իճրասըյա, օ մագուլէ իտարէլէ-
րին վիճուտէ կէթիւրիւմէսի տիր:

« Զիւնքի մամուլաթը մահէլիե, իմալաթը նէսճիեեեե տայիր մէմալիքի մահրուսէտէն էվրոպաեա կիտէն էշեա իլէ, պատէլիմալ վիւրուտ իտէն էմթա-
անըն մէսարիֆաթը նագլիեեսինտէն օ-
լաճագը կիպի ֆիյաթը տուն, վէ պու-
ճիհէթլէ պէյ ու սարֆը էլպէթ տիկէր-
լէրինտէն էֆղուսն օլարագ, թապիի էմ-
թապի էճնէպիեեետէն դիեատէ քեար
պրարագաճագը միւլպաեսէպիլէ, էրպա-
պընըն պու միւստուտէի Սէնիկէտէն իս-
թիֆատէեե լաղպէթ իտէճէկի տէր-
քեար, վէ օ մագուլէ իտարէլէրին վիւ-
ճուտու տախի, կէրչի պիլա իլմ եա եա-
լընը ամէլիեաթ բէքսէ պէրվէճհի մաթ-
լուպ ֆայիտէպալս զլամագ իսէտէ, պիր
թարաֆտան ամէլէ թագըմընա մէտարը
մայիլէթ օլմասընը, վէ տիկէր ճանիպ-
տէն ուլում ու սանաիեեին իսթիհսա-
լընա լազըմ կէլէն թէտուպիլիին իթթի-
խազըյա, հէմ իլմիեաթ վէ հէմտէ ա-
մէլիեաթըն հուսուլա կէլէսինի միւլէտ-
տի օլուպ, շու սըրատա պիթթապի էվ-
րօպալըլարճա ըեգապէթ, վէ պուստան
տախի տիւրիւ մէնֆաաթ հասը օլա-
ճագը էմրի աշքեար տըր:

« Թարիգի տիկէր տախի, ումուրու գի-
րաաթըն իսլահ ու թէրագըրեաթընա
լազըմ կէլէն էսպապըն իսթիհսալը տըր
քի, իրարաճաթըն իտիալաթըն էճնէպի-
եեե սիւրաթը թէգապիւլիէն մէտար
օլաճագ թէտուպի, հէման պուստան ի-
պարէթ տիր: զիրա, պիրինճի թարիգին
աշըլմասըյա, պէր վէճհի մաթլուպ թէ-
վասիւլիէն քիւլի հիմմէթ, վէ էբէյի-
ճէ միւտտէթէ, վէ իքինճիսի իսէ, գա-
թէն մէֆթուսն օլուպ, եալընը թամի-
րաթ ու իսլահաթա միւհթաճ իտուկի
էմրի միւսպէթ տիր:

« Պու թագտիրտէ պիգճէ իսթիհսալը
սէրվէթի միլիեէյէ մուվաֆֆադըյէթ
միւմըին մէրթէպէ, թարիգի էվլէլթէրը
օլունմանըպ, իսլահ աշվալը հիրֆէթ,
վէ թէգէիտի էսպապը թէրագըրեաթը
սանաթ իլէ պէրապէր, թէքսիր վէ իս-
լահ ումուրը գիրաաթ հագգընտա իպ-
զալէի հիմմէթի վապէսթէ, վէ պու-
նուսըն պէրապէր վէսայիթի նագլիեե
միւքէմմէլ օլմագ իգլիթիգա իլիեեէճէկին
տէն, մահսուլաթը վագըրանըն եէրլէրին-
տէն մահալը լազըմէեե նագլ ու իսրա-
ճընա լապիւտ օլան թուրուգ ու մէպի-
րին քիւշաու ու թէսվիեէսի իճապ իտէ-
ճէկի թարիֆտէն վարէսթէ օլուուղուս-
տան, էսպապը թէրագըրեաթը գիրա-
աթըն իսթիքմալըյա պէրապէր, սայէյի
մուվաֆֆադըյէթ վայէի ճէնսալը ֆատի-

շահիտէ, մէմալիքի մահրուսէնին պազը
եէրլէրինտէ թէմտիտ վէ թանգիմ օլուն-
մուշ, վէ էլեեվմ տէրտէսթի թէսվիլէ
պուլունմուշ օլան տէմիր վէ ատի եօլա-
ըն հէր թարաֆճա թամիլիէն, հիւքիւ-
մէթի սէնիլէնին հիւսնի մուվաֆֆադը-
եէթինի թէմէննի իտէրիգ: »

Թէշվիգաթի թէմէննի:

— Էտիրնէտէն ալորըմըգ իսպալէրէ
կէօրէ, էհալէճէ պիւլիւք բէրիշանըգ
հասը օլուն ուուր: չիւնքի պէճէթլէրի
պօղուլմուշ, վէ թարապարտա զախիթ-
լէրինի ֆարէլէր սիլիպ սիւքիւրտիւք-
տէն պաշգա, հայվանաթ գըրընը տա-
լի իւսթէ կէլէրէք, ընէպէր թագըմը-
նը պիւթիւն պիւթիւն տիւշարը մէյ-
եուսիլէթ իլլէմիշ տիր:

Սէյլէնտիկինէ նէգարէն, եալընը Զա-
լըք գարիլէսինտէ, ֆարէլէրին թէլէֆ
իթտիկի զախիթէնին 20 պին քիլէյէ պա-
լիլ օլուուղու հիսապ օլունմագտա իմիշ:

— Պունտան պէյլէ իսթանպօլտա
վագը Շապը իսանընտա օտամըգա կիտէ-
մէյէճէկիմիգտէն, պիգիմ իլէ կէօրիւլմէք
իսթէյէն զաթլարըն Պէյ-օլունտա թէք-
քէ սըրասընտա 319 նիւմէրօլու իսանէ-
տէ Լէվանթ Հէրալտ թապիսանէսինտէքի
օտամըգա պուլուրմալարը, վէ իսմիլիգէ
կէօնտէրիլէճէք քեաֆֆէյի թահրիւրա-
թըն տալի քէզալըք տօղրուտան տօղ-
րու օրաեա իրսալիէն հիւմէթ օլունմա-
սը ընէա օլունուր:

— Պունտան սօնրա, քէնտի իմգա-
մըզա միւմգի մագպուգ սէնէտի, վէ եա-
լստ սայիր բուսուլա կէօրմէտիքճէ,
միւլէգընէրիմիգէ քէնտի իսմիլիգէ հիշ
պիր տօսթուլմուգ թարաֆընտան բարա
վէրիլմէսինի, վէ վէրիլտիկի թագտիր-
տէ պիգիմ թանըմաեա պօրճու օլմա-
եաճագըմըգ պիլմէլէրինի իլան իտէրիգ:

Բուհպան գիւմրէսինին էվլէնմէլէրի-
նէ տայիր մուգատտէմճէ գաղէթամըգա
տէրճ իթմիլ օլուուղուլմուգ ֆըգրալարը
սօֆուլար թագպիհ, վէ տէրայէթլիլէր
թահսին իթմիլէր իտի:

Բուհպան գիւմրէսինին պէքեարըղըն-
տան նէ լատտէլէրտէ էֆալը ֆահիլէ
զուհուրա կէլտիլի էօթէտէն պէրի ճիւմ-
լէնին մալիւմալըն իսէ տէ, ազ վագըթ
զարֆընտա վուգու պուլան պազը հա-
րաքեաթը նամէրըլիէ տահա գիեատէ իգ-
հար իլլէմիշ տիր:

Ճէմմէսինտէն պիրիտէ էլան Բաթ-
րիքիսանտէ ըուլլէթ օլունմագ իլգէրէ
պուլունան պիր պալա տըր, շէյլէ քի,

Անաթօլի մէթրօթիլթլէրինտէն պի-
րինին Արհիտիագօնուս պուստան եէտի
սէնէ մուգատտէմ պուլունտուղու է-
բարհիտա պիր նագլէք վէ ճիհանպէյէն:

տի Անաթասիա պիր իսթուսա ալագա
իտէրէք, սէնի քէնտիմէ նիքեա հիտէ-
ճէյիմ տէյի պուսու իղֆալ էյլէմիշ, վէ
պիր բարաա ճէլպ իտէրէք կիւեա նի-
քեա հտա իթմիլ տէնիլիեօր իսէտէ, աը-
թըգ պու միւպալաղա տըր, սէմ ու ի-
թիպար օլունմագ:

Նիհայէթ էբարհիտան աղիլ զու-
հուրունտա, Անաթասիա իսթուսա տա-
լի Արհիտիագօնուս իլէ պիլէ կէլմէք իս-
թէմիշ իսէ տէ, պուսուսն գապիլի օլա-
մաեաճագընտան, մալիւմ իւլ մըգտար
բարա վատը իլէ ընէմէն պիր տէլի Դան-
լըեա նիքեա հիւմըշար:

Վար իսէ վատ օլունան ազէ եէրինի
պուլմատըղընտան, գօճասը գարընը թէրք
իլլէմիշ, գէվալը գարը Արհիտիագօնու-
սու պուլմագ իլգէրէ Տէրի Սաատէթէ
կէլմիշ, վէ պուստա Աթինա թէսմիլէ օ-
լունարագ, պիր միւտտէթ Պէյլիք-Տէ-
րէտէ պուսու Արհիտիագօնուս իտարէ իս-
լէմիշ, վէ եէտիսան պուլունան իլիշիլի
մէթթուպարը պիր թագրիպ սանտըղըն-
տան ալըպ եագտըգտան սօնրա, գարընը
թէրք պիրլէ իսթանպօլա նագլ իլլէմիշ,
վէ գարը սօնրաքի գօճասըն բարա գուվ-
վէթի իլէ իսքեաթ իթմէք իլգէրէ Ար-
հիտիագօնուս պիր մըգտար բարա վիր-
մէսինի, վէ շու մարագանըն թէսվիլէսինի
քէնտիսինտէն իսթիտա իլլէմիշ իսէտէ,
Արհիտիագօնուս մէրգուլմէյի գօլմուշ օլ-
տուղունտան, աթթըգ շէյթան բապու-
ճունու էսքիթմիշ օլուպ, քէյֆիլէթ
պա աղուհալ Բաթրիքիսանէյէ տաեան-
մըշ, պագալըմ, շու տալա նասըլ ֆալ-
օլունմագ տըր:

Պու մատտէ իսէ կիւեա եէնի գու-
հուր իտէն մատտէլէրտէն կիպի բէքտէ
թէաճճիւպ օլունմագ պիր քէյֆիլէթ
տէյիլ տիր, չիւնքի պուսա տայիր էմ-
սալլէրտէն պիրիսիտէ պուստան 10 սէնէ
էվլէլի էնգարէ մէտրօթիլթի օլուպ
Բուսիա թօփրաղընա գաշան տէսթթ-
տուրքի, « տէսթթլարըն նիքեա հիւմմա-
սընա տայիր Բաթրիքիսանէտէն պուլլու-
թու կէլտի, աթթըգ պէն սէնիլէ նի-
քեա հիւմմաճագըմ տէյի ֆագըրէ պիր
տուլ իսթուսա իղֆալ վէ ֆիյիլ շէ-
նիայի իճրա իթմիլ օլմաղա, գէվալը
իսթուսն գուճագընտա շօճուղու իլէ իս-
թանպօլա կէլտի, վէ հագգընտա իէրա
Սինօթօսա տալա իթմէյիլէ, Միթրօթ-
լիթի միւմալիլէյի միւթթէհիմ օլարագ,
Ալիօն Օրօսա նէֆի օլուու իսէտէ, ծն-
տան էուսանիսթանա ֆիրար, վէ Դըրըմ
գալալսը էսնասընտա Բուսիա թօփրա-
ղընա աղիլմէթ իլլէտի, վէ էլան օլտա
տըր:

Աթիլ-Գ.

— Պու չիլէ Գիլէմօնուն էն ալեա չիլէսի տիր, չէօյլէ քի, մէրգու մարնալալտա գա- երգճը գընաֆէթինէ կիրիւ թագլիտ իթտի- կինտէ, քէնտույէ իհասն օլունուռ տուր, —տէտի Բօղ-Բօնքօն վագարլը պիր սէօյլէյիլ իլէ:

— Եյ չիմտի սիգ սիւտիւնիւղիւ օնուն ի- չիլէ՞ մի գօհաճագսընըգ. տօղրուսու պէն- ճէ պէն հիճապ իտէրիւմ, —տէտի Արսէն խաթուն:

— Մէկէրչի պէն ութանմագտա տէյիլ միյիմ... էկէր նէրտիպանտէն չըգար իքէն պիրիսինի րասթ կէլիւ իսէմ... պէօյլէ մուս թութար կիպի էլիմտէ գօսգօճա պիր չիլէ պուլունտուղու հալտէ... կիւլ- մէտէն պայլըլաճաղըմ... նիհայէթ Ֆիլէ- մօնուն սօն եատիկեարը գալըլը օլան պու չի- չէյի տախի գըրար գուրթուլուրում, էմմա ասլտէթինտէ մէրգու միւֆիւրլէրի վէ լա- նէթլէրի պիրպիրինէ գարըլտըրը իմիլ, քի- մի՞ն վագիֆէսի:

— Եօգ, եօգ, չիւրնէ իթմէյինիւղ, քիմէ- յէ թէսատիւֆ իթմէյինիւղ, զիրա պիրինճի գաթտաքի քիրաճը գաթէն տիշարը կիթ- տի իտի, վէ իքինճի գաթտաքի իսէ բէք կիճ տիշարը չըգար:

— Թամ սըրասը կէլտի, մատամ քի քի- րաճը լագըրտըսը աչըլտը, իմտի պարի սիլէ պիր չէյ սիւալ իտէյիմ, —տէտի Բօղ-Բօն- քօն, — աճէպա, իքինճի գաթէն հալլուսու պուճաղընտա պօշ պիր օտաճըգ եօ՞գ մու տուր. չիւնքի նիլէթիմ, Ֆիլէմօնուն ասլտէ- թինտէ Սէֆիլի օրատա եաթըրթմագ տըր:

— Հայ հա՛յ, թալան իլինտէ, քիւլիւճէք վէ ֆէնա պիր օտա մարտը... վէ մէգ- քիւր օտա, չու պիլիմ քէնտույի հէր քէս- տէն ռաղընմագտա օլան իխթիեար պապա- լըղըն իքի օտասընըն թա իւղէրինէ տիւշ- մէքտէ տիր, —տէտի վալիտէ Արսէն:

— Հա՛, էվվէթ, պիլիմ պապա Շարլը- մանեընըն... լաքին, օ տէյիլ էմմա, մէր- գուս նէ՞ եարար վէ նէ՞ իլ թութար պիրի- միսինիւղ, վէ օլ պապտէ հիլ պիր մալիւմաթ վիրէպիլիւրմիսինիւղ:

— Խայր, մատմագէլ իսայր. ֆագաթ չու գատարը սէօյլէյիլմ սիլէ քի, մէրգուս պու սապահ էրքէնտէն կէլիպ, վէ բէնճէ- րէմին գանաթլարընա վուրտուգտան սօնրա, —«նէ՞ եարտընըգ աղիլէմ իսաթուն, պէ- նիմ իլին պիր մէքթուպ կէթիլէն օլտու- մու, —տէյի պանա սիւալ իլլէտի (հա՛, մէր- գուս տօղրուսու չօգ իյի առամ տըր, վէ հէր վագըրթտա պէօյլէ թէրպիլլի սուրէթտէ գալ ու հարէքէթտէ պուլունմագտա տըր): — Խայր, մօնսիէօ, —տէյի ճէվապ վէրտիւմ: —Չօ՞գ իյի, չօ՞գ իյի, իմտի էօյլէ օլտուգ- տա թաճիլ օլմայըպ իլինիլէ պագընըգ, պէն թէքրարէն կէլտիկիմտէ սիւալ իտէրիւմ, —տէտի մէրգուս վէ պըրագըպ կիթտի:

— Տիմէք տիր քի մէրգուս հէր վագըրթ պուրատա եաթմագտա տէյիլ տիր, էօյլէ՞մի:

— Խայր, մօնսիէօ, պուրատա հիլ եաթ- տըրը եօգ տուր: Լէօրիւնիլչէ նագարէն պաշ- գա պիր մահէլտէ եաթմագտա տըր, չիւն- քի պուրանա անճագ տէօրթ պէշ կիւնտէ պիր տէֆա կիւնտիւղլէրի կէլմէքտէ օլուպ,

վէ եալընըգ պիր գաշ սաաթ էլլէնմէքտէ տիր:

— Մէրգուս եալընըգ մը կէլմէքտէ տիր:

— Էվվէթ, տայիմա եալընըգ կէլմէքտէ տիր:

— Մէկէրչի պու սէօյլէտիկինիլէ, պիլա չիւրնէ ինանըլմագ ճայի՞ղ միտիր. տօղրուսէօյ- լէյինիլ, պաղը քէրրէ պէրապէրինտէ ուֆա- ճըգ թէֆէճիք ճիլլէլի չիլլէլի գատընլար կէ- թիւմէքտէ տէյիլ մի տիր. պագընըգ սագը- նընըգ քէնտինիլի, էկէր Ֆիլէմօն իլիտիր ի- սէ, սօնրա րապուճուլունուղու էլլինիլէ վէրիւր հա՛, —տէտի Բօղ-Բօնքօն հիճապը սուրէթ- տէ չագաճըլըգ իտէրէք:

— Նէ՞ սէօյլէյիլտուռուղ, Մ. Շարլըման- եր ալէյիլտէ էօյլէ պիր սուլի գաննա գա- հիպ օլմագ ճայիլ օլմատըգտան պաշգա, կիւ- նա՛ տըր տախի. Ալլա՛ իթմէսին, օտասը- նա գարը՞մը կէթիւրմէք. եօգ, եօգ պիշարէ իխթիեար էօյլէ առամլարտան տէյիլ տիր, —տէտի միլլէճի գատըն էլլէրինի կէօյլ գալ- տըրարագ, — չէօյլէքի մէրգուսուն օլ եաղըլ չագաճընը, վէ էսկի սէթիսինիլ, վէ աստարը չէմսիլէսիլլէ հէլէթի սատէտիլանէսինի կէօր- տիկիւնիւղտէ, առէթա պիր էվլիկա մագա- մընտա թութաճագսընըգ:

— Իմտի իյիեա, վալիտէ Արսէն, մատամ քի էօյլէ տիր, պէօյլէ պիր հալլունուն պու- ճաղընտա պուլունան, վէ կիւնտիւղլէն օր- թասընտա տախի գարանըգ օլան օտատա, մէրգուս եալընըգա կէլիպտէ սաաթլարճա նէ՞ եարմագտա տըր:

— Մատմագէլ, իլթէ պէնիմ տախի մէրա- գըմա օրասը թօղունմագտա տըր. մէրգուսուն եալընըգա նէ եարապիլմէսինէ պիր տիւր- լիւ աղըլ իրտիլէմէմիլմ տիր. չիւնքի, կի- րիպտէ օտասընտա սալթ էլլէնմէք իլին էվ- գաթկիւղար օլմասը իլթիմալտէն տէյիլ տիր վէ զարայիլպիտէ չուրասընտա տըր քի, մէր- գուսուն օտասընտա աղաճտան վէ գայիլտէն թէրթիլ օլունմուշ պիր գարեօլա, պիր թը- րաքէգա, պիր սօպա, պիր իսկէմլէ, վէ պիր- տէ էսկի սանտըգ պուլունմագտա տըր:

— Պէսպէլի մէրգուսինի օտասընըն ալ- լըղը տախի Ֆիլէմօնուն տայիլէսի ալլըղը գատար օլմալը տըր:

— Մա՛չալա՛, սօրա՞մըսընըգ. լաքին, մատմագէլ, պու ճիւմլէ իլէ չուճու պիլմէ- լիսինիլ քի, օտասընա կիւրէրէր իսէ, կիւնա ալթունտան մուսաննա էլեասը վար տըր կի- պի, առէթա խըրսըղարտան գօրգուլտուղու գատար գօրգմագտա տըր. հաթթա օտա գա- րուսու իլին, քէնտի քիսէսինտէն իսասսէ- թէն ութալըլը պիր քիլիթ տանա եարտը- րըպ ասմըլ տըր, հէլէ անաթարլարընը պա- նա պըրագտըղընը հիլ կէօրմէմիլմ տիր. վէլ հասըլ թէք օտասընտան իլէրի պաշգա- սը անագ պասմասըն իլին, սօպասընըն ա- թէլէնի տախի պիլգաթ քէնտիսի եագմագ- տա տըր:

— Վէ սէօյլէյիլիլլէն նէգարէն մէրգուս էրէյիլէտէ իխթիեար օլմալը տըր:

— Մէրգուսուն նէ սուրէթ ու հէլէթ- տէ պիրիսի օլտուղուն անլամագ իլին, պուր- ղու իլէ տէլիսինիլ կիպի ուֆաճըգ ուֆաճըգ էնկէրէք եըլանը կէօլլէրի օլուպ, վէ էօլիւ պէնղի կիպի... սօլմուշ վէ արարմըլ չէհիլի

պիր առէմի կէօլլէրինիլ էօնիւնէ կէթիւր- մէլիսինիլ. էվվէթ, մէրգուսուն լէհճէսի օլ- գատար սարարմըլ տըր քի, տօտագլարտա պէմ պէեագ օլմուշտուր: Ախլագ ու էվգա- ընա կէլիստիքտէ, տօղրուսու մէրգուս չօգ մէրտ վէ չօգ թէրպիլլէլի պիր զաթ տըր. չէօյլէ քի, պիրիսինէ սէլամ վէրտիկինտէ, պէլքի գըրգ պէշ տէֆա չարգասընը աչըպ չըգարմագ առէթինտէն տիր:

— Իմտի, թէքրարէն սիւալ իտէրիւմ, —տէտի Բօղ-Բօնքօն, — մէրգու՞ աճէպա մէք- քիւր իքի օտատա նէ՞ եարմագտա տըր: Պուճտանտա գաթի նագար... էկէր Սէֆիլ իլին իւսթ գաթտաքի օտաեը թութար ի- սէք, Ֆիլէմօնուն ասլտէթինտէ պիլլէ ֆէնա պիր էլլէնճէ չըգմաեագ տըր... Աճէպա մէքքիւր օտաեը գա՛շ ֆրանգա քիրալաեա- պիրիլիլ:

— Ա՛տամ սիլտէ... մատմագէլ, սէօյ- լէտիկիմ հիւճը օլ գատար ֆէնա պիր հալ- տէ պուլունմագտա տըր քի, մալ սահիպինին եըլըղընը էլլի ալթմըլ ֆրանգա թէք իտէ- ճէյի մէմուլի գալիտէն տիր. չիւնքի սօպա գօնուլաճագ մահէլլի պուլունմատըգտան պաշգա, ըլըղը իսէ անճագ պիր քիւլիւ- ճէք պաճատան ալմագտա տըր:

— Չէ՛վալը Սէֆիլ, —տէտի Բօղ-Բօն- քօն աչլա՛ր չէքիպ, վէ էսէֆի տէրուն իւղ- րէ պաշընը սալլաեարագ, —պու գատար վագըրթ զէֆգ ու սէֆա սիւրտիւքտէն, վէ Թագ-Րէնքօն իլէ չուճա փարալար իսրաֆիլթ- տիքտէն սօնրա, կէլիպ կէլիպտէ էօյլէ պիթ օտաեա տիւլմէք, վէ քէնտի էլի էմէյի իլէ թէպիւիլ իթմէքլիլէ մէճպուր օլմագ հա՛... լաքին պու ճիւմլէ իլէ տախի զայրէթ ու ճէսարէթտէն չա՛շմամալը տըր...

— Աճընաճագ եէրի չուրասը տըր քի, մատմագէլ Սէֆիլ տանա կէլէն կիւնլէր, կիւղէլ կիւղէլ սուրէթլէր թագընմըլ օլուպ, վէ ֆարթը սիւրուր ու չատիւմանի իւղրէ... վէ պէրապէրինտէ օլ չիլման վէ պաշընտա կիւմիւլ վարագըլ, վէ իւղէրի թիւլ իլէ միւ- ղէյիլէն չարգասը պուլունան, վէ անագլա- րընտա գօնճու տիշարը չէվրիլմիլ ճիլմէլէրի օլան առէմ իլէ, տէօրթ աթըլ պիր արապա- եա պինմիլ օլտուղու հալտէ, պուրատան ճիւղիճէ եիրագտա սիլի արամագտա իտի... Հէլէ մէրգուս չիլման առէմ բէք չօգ կիւ- լիւպ չագըմագտա տիր:

— Հա՛, էվվէթ, էվվէթ, օ սէօյլէտիկի- նիլ չիլման Նիլի-Մուլէն տիր, «Ֆիրի տէ- ֆանտիւ» նամ օնունու օնուն գատար օյ- նանապիլլէն եօգ տուր... բէն Պագանալ... Չէ՛վալը չագաճը գըգըղագ... պիշա՛րէ նէլէլի վէ կիւրիւլտիւճիւ գըղճըղագ... Եագը՞գ քի մէրգուս չիլման տէյիլ կիւլիւպ ինտան օլմագ, իլա աղաեըպ կէօգ եաշ- լարը տէօքմէքլէ կիւրիւլտիւլէր չըգարմագ- տա տըր...

— Ա՛հ... կէնճէլ... կէնճէլ... —տէտի միլլէճի խաթուն:

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
ԼԷՎԱՆՔ ՀԷՐԱԼՏԵՆ ԹԱՊԻՍԱՆԵՍԻՍԵԻ
ՊԵՏ-ՕՂԱՊԵՏ ՅՈՂԴՈՒ ԵՈՂԵԱ, ՅՈՓՈՐՏԱ ՊԵՏԱԼԷ
ԳԻՐԵՏԵՐԼԵՐ ԳԱՐԵՐՏԵՆԱ ՆՈՒՄԵՐՈ 319: